

FIŞA DISCIPLINEI*

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu		
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie		
1.3 Departamentul	Departamentul de Teologie		
1.4 Domeniul de studii	Teologie		
1.5 Ciclul de studii	Licență		
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Formare profesională/ Nivelul I inițial de certificare pentru profesia de preot și profesor de religie		

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie Dogmatică			Cod: 38.01.F.07.I.066
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. Conf. univ. dr. Nicolae Moșoiu			
2.3 Titularul activităților de seminar	Pr. Lect. univ. dr. Vasile Bîrzu			
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare
				E
				2.7 Regimul disciplinei
				O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 din care curs	2	3.3 din care seminar/laborator	1
3.4 Total ore din Planul de învățământ	42	3.5 din care curs	28	3.6 din care seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat: numărul de ore de tutorat este inclus în numărul de ore al activităților enumerate mai sus.					-
Examinări: numărul de ore pentru pregătirea examinărilor este inclus în numărul de ore al activităților enumerate mai sus.					-
3.7. Total ore studiu individual	58				
3.8. Total ore din planul de învățământ	42				
3.9 Total ore pe semestru	100				
3.10 Numărul de credite	4				

FORMULA CALCUL 25x4=100-42=58 === 30+8+20

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Studii biblice • 2.Istoria bisericească universală și Patrologia
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet Explorer).

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Participare activă • Lectura suportului de curs
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura bibliografiei recomandate • Elaborarea și susținerea lucrărilor planificate • Participare activă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • - asimilarea cunoștințelor generale de bază necesare pentru o bună introducere în Teologia Dogmatică, adică în învățătură de credință a Bisericii. fapt determinant pentru viitorii preoți, profesori de Religie sau asistenți sociali.
-------------------------	---

	<p>deoarece le oferă fundamentalul universului lor noetic</p> <ul style="list-style-type: none"> • Operarea cu concepte fundamentale în domeniul dogmaticii, al filosofiei, antropologiei și chiar psihologiei religiei; • Proiectarea și realizarea unor secvențe ale unui parcurs intelectiv, noetic; • Înțelegerea și evaluarea critică a doctrinelor ortodoxe și eretice în contextul istoric și cultural-filosofic în care s-au manifestat, precum și a altor doctrine de natură spirituală sau antropologică pe care aceste doctrine dogmatice le implică;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea capacitații de comunicare, a asertivității; • Cultivarea capacitațiilor creative, încurajarea gândirii flexibile, psihologice și filosofice; • Dezvoltarea abilităților de cooperare și muncă intelectuală și în echipă; • Stimularea interesului pentru gandire abstractă; <p>1. Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ identificarea de termeni, relații, procese, perceperea unor relații și conexiuni ☐ utilizarea corectă a termenilor de specialitate ☐ definirea/nominalizarea de concepte ☐ cunoștințe generale de bază, precum și necesare profesiunii/disciplinei ☐ capacitatea de adaptare la noi situații <p>2. Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ generalizarea, particularizarea, integrarea unor domenii ☐ realizarea de conexiuni între rezultate ☐ argumentarea unor enunțuri ☐ generarea, demonstrarea ☐ capacitatea de organizare și planificare ☐ capacitatea de analiză și sinteză <p>3. Instrumental-aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ relaționări între diferite tipuri de reprezentări între reprezentări și obiect ☐ descrierea unor procese, fenomene ☐ capacitatea de a transpune în practică cunoștințele dobândite ☐ abilități de cercetare, creativitate ☐ capacitatea de a concepe proiecte și de a le derula ☐ capacitatea de a soluționa probleme <p>4. Attitudinalne (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific/ cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ reacția pozitivă la sugestii, cerințe, sarcini didactice, satisfacția de a răspunde ☐ implicarea în activități științifice în legătură cu disciplina ☐ acceptarea unei valori atribuite unui obiect, fenomen, comportament, etc. ☐ capacitatea de a avea un comportament etic ☐ capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea • abilitatea de a colabora cu specialiștii din alte domenii

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și a metodelor de bază ale dogmaticii Bisericii Ortodoxe; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională; <p>asimilarea cunoștințelor generale de baza necesare pentru o buna introducere în dogmatica ortodoxă</p> <p>- cunoasterea principalelor doctrine și dogme și resorturile lor istorice și cultural-filosofice</p> <ul style="list-style-type: none"> • - asigurarea fundamentelor teoretice necesare unei abordări deopotrivă diacronice și sistemică a gândirii doctrinaire creștine și filosofice
7.2 Obiectivele specifice	<p>Se anticipatează că prin studierea disciplinei studenții vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să definească concepțele de bază din domeniul dogmaticii și gândirii religioase; • să identifice relațiile existente între diferite dogme și doctrine specifice credinței creștine ortodoxe dar și interconfesionale; • să evaluateze și să interpreteze în contextul istoriei bisericii și a filosofiei antice formularea dogmelor și doctrinelor fundamentale ale bisericii Ortodoxe; • să relizeze conexiunile interdisciplinare în ce privește cunoasterea divină (dogmatică) și evoluția spirituală pe care aceasta o presupune;

	să înțeleagă caracteristicile evoluției spirituale specifice persoanei în comuniune cu Dumnezeu.
--	--

8. Conținuturi

8.1. Curs (unități de învățare)	Metode de predare	Nr. de ore
1. Economia Duhului Sfânt și legătura Sa cu economia Fiului. Lucrarea Sfântului Duh sau harul dumnezeiesc și colaborarea liberă a omului cu acesta. „Lumină este și Dăruitor al Luminii”- Persoană și lucrarea Duhului Sfânt Lucrarea Sfântului Duh sau harul dumnezeiesc, absolut necesar pentru mântuire Harul nu se dă gratuit Lucrarea Duhului sau harul lui Iisus nu forțează libertatea omului Colaborarea liberă a omului cu harul Darurile Duhului Sfânt și rodirea lor în Biserică Darurile ca lucrări ale Duhului, activate prin colaborarea celor ce au primit harurile	prelegerea intensificată explicația conversația	2
2. Înțelesurile și etapele mântuirii omului în Biserică Aspectele esențiale ale operei de răscumpărare în concepția ortodoxă Aspectul de jertfă al răscumpărării Aspectul ontologic al răscumpărării Aspectul recapitulațiv al răscumpărării Răscumpărarea în teologia romano-catolică Răscumpărarea în teologia protestantă	prelegerea intensificată explicația conversația	2
3. Necesitatea credinței și a faptelor bune în înșurarea mântuirii Deosebiri interconfesionale cu privire la condițiile subiective ale mântuirii	prelegerea intensificată explicația conversația	2
4. Asemănarea cu Dumnezeu sau îndumnezeirea omului <i>Sinergia, theosis și epektasis.</i> “Ca un Dumnezeu cu voi, ca și cu niște dumnezei voi fi” - mântuire și îndumnezeire	prelegerea intensificată explicația conversația	2
5. Preacinstirea Maicii Domnului și cinstirea sfintilor “Mai cîrstîă decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii” - mariologia ca teotokologie Aspectul mariologic al Bisericii “Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi” - sfinții ca manifestare a Duhului Sfânt	prelegerea intensificată explicația conversația	2
6. Venerarea sfintelor icoane și sfintelor moaște Istorie și actualitate	prelegerea intensificată explicația conversația	2
7. Pogorârea Sfântului Duh și începutul Bisericii. Constituția teandrică a Bisericii Hristos și umanitatea unită cu El și în El Biserica, trupul tainic al lui Hristos. Hristos, capul ei. Fundamentul Bisericii- Fiul lui Dumnezeu cel întrupat	prelegerea intensificată explicația conversația	2
8. Înșuirile Bisericii Unitatea Bisericii Sfîntenia Bisericii Sobornicitatea generală sau <i>catholicitatea</i> Bisericii Apostolicitatea Bisericii	prelegerea intensificată explicația conversația	2
9. Preoția lui Hristos în Biserică: ierarhia bisericăască Întreaga slujire a lui Hristos în Biserică, preoția generală personală și preoția slujitoare a Bisericii Ierarhia bisericăască	prelegerea intensificată explicația conversația	2
10. Relația dintre preoția slujitoare (pastorală) și preoția generală (baptismală) în Biserică Ierarhia Bisericii în catolicism Ierarhia, după protestanți	prelegerea intensificată explicația conversația	2
11. <i>Forma Bisericii</i> - prezența tainică a Sfintei Treimi în viața umană- în gândirea părintelui profesor Dumitru Stăniloae (I) Precizări terminologice <i>Metamorphosis, metemorphote</i> - Trecerea lui Hristos pascal în viața umană sub <i>forma</i> Bisericii	prelegerea intensificată explicația conversația	2
12. <i>Forma Bisericii</i> - prezența tainică a Sfintei Treimi în viața umană- în gândirea părintelui profesor Dumitru Stăniloae (II) Pecetea- <i>sphragis</i> Duhului Sfânt - premisa <i>hristomorfizării</i> noastre <i>Hristomorfizarea sau conformarea noastră lui Hristos-</i> opera <i>Sfântului Duh și a conlucrării umane</i>	prelegerea intensificată explicația conversația	2
13. Eclesiologia comparată (I) Perspectivă ortodoxă Perspectivă romano-catolică	prelegerea intensificată explicația conversația	2
14. Eclesiologie comparată (II) Perspectivă protestantă Perspectivă ecumenică	prelegerea intensificată explicația	2

Perspectivă socială	conversația	
Total ore curs		14
8.2. Seminar (unități de învățare)	Metode de predare	Nr. de ore
1. Mântuire: sinergia, theosis și epektasis \\ Texte biblice și patristice	prelegerea intensificată explicația conversația	1
2. Aspecte eccliolești în cadrul dialogului teologic bilateral ortodox-catolic și relevanța acordurilor încheiate Dialogul ortodox-romano-Catolică: 1980 -prezent	brainstorming conversația dezbaterea	1
3. Aspecte eccliolești ale dialogului teologic bilateral cu comunitățile bisericești desprinse din Reformă Istorie și actualitate	prelegerea intensificată conversația dezbaterea	1
4. Conciliul II Vatican și implicațiile sale dogmatice Decretele Conciliului II Vatican	prelegerea intensificată explicația conversația	1
5. Perspective ortodoxe asupra Conciliului II Vatican: Părintele Profesor Dumitru Stăniloae și Părintele Profesor Dumitru Popescu Studii și articole ale celor doi teologi români pe tema respectivă	conversația euristică prelegerea intensificată organizator grafic dezbaterea	1
6. Origini scripturistice ale cultului Sf. Moaște; explicația spiritual-dogmatică a acestuia.	prelegerea intensificată explicația conversația	1
7. Biserica, imprimată de jertfa lui Hristos. Relația cu Tatăl Biserica pnevmatizată prin Duhul lui Hristos cel inviat	organizator grafic conversația euristică dezbaterea observația	1
8. Sobornicitatea generală sau <i>catholicitatea</i> Bisericii	organizator grafic conversația dezbaterea demonstrația	1
9. Ierarhia bisericească conform Tratatului Ierarhia Bisericească a Sf. Dionisie Areopagitul	organizator grafic conversația euristică dezbaterea demonstrația	1
10. IPt.2 și IPt.5. Epistolele pastorale Ierarhia Bisericii în catolicism Ierarhia, după protestanți	conversația euristică dezbaterea organizator grafic	1
11. "Schimbarea la față a lui Hristos pe Tabor, dovada anticipată despre lumina Sfintei Treimi, ce va iradiia din trupul Său inviat și al tuturor celor ce-și vor arăta credința prin faptele lor" ¹	organizator grafic conversația euristică dezbaterea studiu de caz	1
12. <i>De la haine de piele la haină de lumină</i>	conversația euristică organizator grafic dezbaterea observația	1
13. Ecclioologie comparată (I) Sinteze ortodoxe și <i>Lumen gentium</i>	prelegerea intensificată explicația conversația dezbaterea observația	1
-14. Ecclioologie comparată (II) „Biserica lui Iisus Hristos. Contribuția Reformei la dialogul despre unitatea Bisericii”. „Natura și misiunea Bisericii” „O Biserică a tuturor și pentru toți”	prelegerea intensificată explicația conversația	1

Total ore seminar	28
Bibliografie	
Pr.Prof.Dr.Dumitru Stăniloae, <i>Theologie Dogmatică Ortodoxă</i> (Bucureşti, 2003, 3 vol.).	
Prof.Nicolae Chițescu.Pr.Prof.Isidor Todoran. Pr.Prof.I.Petreuță. <i>Theologie Dogmatică și Simbolică</i> (2 vol., ed.a II-a, Cluj Napoca, vol.1, 2004, vol.2, 2005).	
Pr.Prof.Dr.Ion Bria, <i>Tratat de Teologie Dogmatică și Ecumenică</i> (Bucureşti, 1999),ed II Sibiu 2009	
Nikos Matsoukas, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică II. Expunerea Credinței Ortodoxe</i> (Bucureşti, 2006).	
Paul Evdokimov, <i>Orthodoxy</i>	
Karl C.Felmy, <i>Dogmatica experienței eccliziale</i> , (Sibiu,1999),	
D. Staniloae – Spiritualitate Ascetica si Mistica	
• Filocalia sfintelor nevoițe ale desavârsirii vol.1-12	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemicice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- elaborarea unor instrumente eficiente de cunoaștere a personalității
- proiectarea și implementarea unor activități, proiecte de cercetare cu scopul aplicării competențelor dobândite în urma studiului disciplinei
- elaborarea unor strategii de îmbunătățire a funcțiilor cognitive din input, elaborare și output.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Volumul și corectitudinea cunoștințelor	Lucrare scrisă	30
	Rigoarea științifică a limbajului	Lucrare scrisă	10
	Organizarea conținutului	Lucrare scrisă	10
10.5 Seminar/laborator	Întocmirea și susținerea unui referat, a unei aplicații	Verificare orală Formă alternativă de evaluare-Fișă de evaluare seminar	40
	Participare activă la seminarii	Fișă de evaluare seminar	10
10.6 Standard minim de performanță			
• 50% rezultat după însumarea punctajelor ponderate conform pct.10.3.			

* Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

22.11.2017

Pr. Prof. univ. dr. Nicolae Moșoiu.

Pr. Lect. univ. dr. Vasile Bîrzu

Data avizării în Departament

Semnătura Directorului de Departament

23.11.2020

conf. univ. dr. Paul Brusanovsky

